

EDUARDS KOPEIKS

(1906–1997)

Viņa šūpulis kārts 1906. gada 17. jūnijā Ludzas apriņķa Mērdzenes pagasta Silagaiļu sādžā Antona un Annas Kopeiku dievbijīgajā ģimenē. Centīgā un nīprā zēna skolas gaitas: Blontu 4-kl. pamatskola, Pušmucovas 6-kl. pamatskola, Ludzas Valsts ģimnāzija (1924–1928).

Pēc ģimnāzijas beigšanas Eduards vēlējās īstenot savu bērnības ieceri – kļūt par priesteri. 1928. gadā viņš uzņēmts Rīgas Garīgajā seminārā. Eduards Kopeiks semināru sekmīgi pabeidza 1933. gadā, par priesteri 25. maijā viņu iesvētīja arhibīskaps Antonijs Springovičs. Pirmo Svēto Misi jauniesvētītais priesteris celebrēja dzimtajā draudzē – Pušmucovas baznīcā 11. jūnijā – Vissvētās Trīsvienības svētkos. Pie tā paša altāra, kur primiciants kā 9 gadus vecs zēns ar dziļu dievbijību gāja pie pirmās svētās komūnijas. Piedalījās astoņi priesteri un trīs teoloģijas studenti. Sevišķi priecājās vecāki, brāļi, māsas, citi radnieki un kuplā dievlūdzēju draudze. Piecus gadus E. Kopeiks bija gatavojies šim svinīgajam brīdim.

Jaunajam priesterim pirmā darbavieta bija tolaik lielā Viļakas draudze, kur par dekānu bija V. Franckevičs. Taču šeit E. Kopeiks kalpoja tikai no 17. augusta līdz 13. oktobrim. Nākamā draudze bija Istalsna, kur kalpoja vienu gadu. 1934.–1936. gadā

prāvests Izvaltā. Nākamie divi gadi aizvadīti Stoļerovā, tad Bēržu draudzē, kur viņš kalpoja līdz 1947. gadam. Vēl pa vienam gadam kalpoja Višķos un Asūnē.

No Asūnes draudzes 1949. gada 15. novembrī E. Kopeikam sākās krustaceļš tālu no mīļās Dzimtenes – uz Gorkijas un Ivanovas apgabalu. Tikai 1955. gadā viņam ļāva atgriezties Latvijā.

Metropolīts A. Springovičs nekavējoties viņu iecēla par prāvestu Beresnē, kur E. Kopeiks kalpoja līdz 1957. gada 29. aprīlim. Bija jāapkalpo arī Bukmuiža un Andzeļmuiža. Līdz 1959. gada novembrim E. Kopeiks strādāja Ciskādu draudzē un apkalpoja vēl Ostroni. Tad tika iecelts par Viļānu draudzes prāvestu, kur kalpoja līdz 1968. gada 13. oktobrim.

Kādos kapusvētkos, pieminot mirušos, prāvests atcerējās tolaik asiņainos notikumus Čehoslovākijā, kur krita arī daudzi latvieši. Par šādu aizlūgumu laicīgā vara sodīja E. Kopeiku ar priesteru tiesību atņemšanu uz mēnesi.

Pēc izsūtījuma Dukstigalā E. Kopeiks tika iecelts par Rundānu un Brodaižu draudzes prāvestu, kur kalpoja no 1969. gada 30. janvāra līdz 1975. gadam. 15. jūnijā bīskaps viņu iecēla par Rugāju un Augustovas draudzes prāvestu, kur kalpoja līdz 1991. gadam. (1984. gadā prāvests E. Kopeiks atbrīvots no Augustovas draudzes un iecelts par prāvestu Balvos, tāpat apkalpojot Rugāju draudzi.)

1992. gada 11. janvārī ap pulksten četriem no rīta Balvu prāvesta draudzes mājā izcēlās ugunsgrēks. Cieta arī E. Kopeiks un bija spiests ilgāku laiku ārstēties Balvu slimnīcā. Tas sirmajam garīdzniekam bija liels pārdzīvojums.

Rugāju baznīcā 1983. gada 25. maijā prāvests svinēja savas priesterības 50 gadu jubileju, bet 1993. gadā Balvu baznīcā – jau 60 gadu priesterības atceri.

1993. gada 9. martā metropolīts J. Pujats gadu nastas un slimības skarto Eduardu Kopeiku atbrīvoja no prāvesta pienākumiem un norīkoja par rezidentu pie Balvu baznīcas.